

Rudie Freriks (links) en Henri Boerkamp bij een sleuf die voorkomt dat perssappen uit de kuil en regenwater meteen in het oppervlaktewater terechtkomen.

Foto: Ellen Meinen

20 boeren Waterproof

REPORTAGE In het gebied tussen Heino, Lemelerveld en Raalte wordt rond het (gekanaliseerde) beekje de Vloedgraven hard gewerkt aan het proefproject 'Salland Waterproof' van waterschap Groot Salland en LTO-Salland. Het gaat om verbetering van de waterkwaliteit en het voorkomen van verdroging of vernatting.

De twintig boeren in het gebied van duizend hectare nemen elk diverse maatregelen. Pas over enkele jaren moet door metingen duidelijk worden of die maatregelen ook voor een betere waterkwaliteit zorgen. En als er geen verschil wordt gemeten? „Dan kun je in ieder geval aantoonbaar maken dat de landbouw niet die

grote vervuiler is zoals sommigen wel eens zeggen”, zo reageert Rudie Freriks van landbouworganisatie LTO-Salland.

„We hebben als LTO-afdeling zeker vijf jaar naar een goed en duidelijk afgebakend proefgebied gezocht. Deze streek ligt tussen twee stuwwallen en is een beperkt stroomgebied waardoor je snel en nauwkeurig de resultaten van allerlei maatregelen kunt onderzoeken. Aver-Heino ligt er middenin, waardoor je ook een beroep kunt doen op de kennis van de Universiteit Wageningen”, zo verklaart Freriks de keuze. „Bovendien zijn de meeste van de twintig boeren ook lid van LTO, dat maakte het ook gemakkelijker.”

Onder de deelnemers is melk-

veehouder Henri Boerkamp. „Dat LTO erbij is betrokken, gaf toch wat extra vertrouwen”, geeft hij eerlijk toe. In totaal is er 1,8 miljoen euro beschikbaar van EU en de provincie Overijssel. Het afgraafwerk langs de Vloedgraven is inmiddels in volle gang.

„In dit project kunnen we ook mooi experimenteren, bijvoorbeeld met gps-bemesting. Daar is nu dus het geld voor. Werkt iets, dan voeren we het in. En zo niet, dan hebben we weer iets geleerd”, meldt Freriks. „Boeren uit het gebied komen ook zelf met creatieve ideeetjes. Iemand overkapt zijn opslag van vochtige bijproducten, een ander zorgt ervoor dat het perssap uit een sleufsilos niet kan weglopen door er een scheve bodem onder te leggen.”

15 procent meer bij Oregional

Toen & Nu

Naam: Huub Hubregtse, projectleider producten bij Oregional.

Datum: maart 2010.

Onderwerp: Startbijeenkomst gebiedscoöperatie Oregional.

Vanaf het begin van het project Oregional deden er ongeveer 25 boeren mee; dat aantal is nu opgelopen tot bijna 40. Projectleider Huub Hubregtse is tevreden, maar geeft aan dat er nog veel te doen is om en het aantal klanten en het aantal leveranciers te laten groeien. „We zijn continu bezig om nieuwe boeren te werven en nieuwe producten aan te kunnen bieden.”

Het doel van de coöperatie Oregional is de regionale afzet van plattelandproducten en agro-toeristische diensten in de Rijn-Waal regio te verbeteren. De stichting Landwaard en een groep boeren uit het gebied tussen Venlo, Nijmegen, Kleve, Arnhem en Tiel richtten de coöperatie op. De producten en diensten van de gebiedscoöperatie zijn te herkennen aan het label Oregional.

Hubregtse: „Belangrijk voor de gebiedscoöperatie zijn eerlijke prijzen voor de deelnemende

boeren en de betrokkenheid van consumenten en burgers. Naast de afzet van producten aan ondermeer zorginstellingen, horeca, scholen, cateraars en consumenten, richt de gebiedscoöperatie zich nadrukkelijk op de ontwikkeling en promotie van toeristische activiteiten op en rond agrarische bedrijven.

„Het is de bedoeling dat de klanten meer willen weten van het bedrijf waar het product vandaan komt. Dat ze gaan kijken waar de dieren lopen of de producten worden verbouwd en ook bijvoorbeeld

gebruikmaken van de nevenactiviteiten op de boerderij, zoals de camping of de rondleiding.”

De coöperatie slaagt er in om de boeren een hogere prijs te betalen dan de marktprijs. „Tot nu toe halen we gemiddeld ongeveer 15 procent. Dat is natuurlijk een grote plus voor een boer om mee te doen.”

Op de foto rundveehouder Jos Bolk uit Aerdt die rundvlees levert voor Oregional.

Foto: Oregional

Jubileum voor ervenconsulenten

INTERVIEW Precies vijf jaar geleden startte Het Oversticht in Zwolle met steun van Overijssel een voor Nederland nieuw initiatief: de ervenconsulent. Het was een reactie op de snelle veranderingen op het platteland. Anneke Coops is samen met collega Ingrid Nij Bijvank-Van Herel een van de Overijsselse ervenconsulenten.

Foto: Het Oversticht

Wat houdt uw functie precies in?

„De ervenconsulent is een onafhankelijk adviseur. Wij krijgen vragen over de ruimtelijke veranderingen op het erf als er wordt gebouwd, verbouwd of gesloopt. Dat kan te maken hebben met een uitbreiding of een verandering, bijvoorbeeld van agrarisch naar wonen, zorg of recreatie. Wij kijken naar de relatie tussen gebouwen, erf en landschap. De vragen komen van de gemeente of van de initiatiefnemer zelf. Wij geven de gewenste ontwikkelingsrichting aan, vaak door een schets op hoofdlijnen toe te voegen.”

Wat is het doel?

„Er zijn meer doelen. Erf en landschap veranderen door allerlei ontwikkelingen. Wij willen de bestaande kwaliteiten gebruiken zodat landschap en erf herkenbaar blijven. Dat doen we door zo vroeg mogelijk te begeleiden en door zowel gemeente als initiatiefnemer te helpen en te stimuleren. En we zoeken naar de afstemming tussen de gemeentelijke afdelingen.”

Zijn er al resultaten?

„Er zijn al wat resultaten zichtbaar, maar het gaat heel langzaam.”

Gebouwen staan er bijvoorbeeld al, maar de beplanting moet nog groeien. Of er zijn tegenslagen bij eigenaren waardoor alles moet worden uitgesteld. Gemeenten noemen als positief resultaat dat bepaalde plannen niet zijn doorgegaan na ons advies.”

Adviseren jullie ook boeren?

„Ja, heel veel! Het kan gaan om forse uitbreidingen of verbreding van de bedrijfsactiviteiten. Soms is de afweging tussen wat ruimtelijk gewenst en economisch noodzakelijk is, wel lastig, maar we komen er wel uit.”

Hebben boeren andere vragen dan burgers?

„Jazeker. Bij boeren moet worden geïnvesteerd voor volgende generaties, dus dat zijn soms ingewikkelde puzzels. Denk aan groeimogelijkheden in de toekomst, niet-agrarische burens, ventilatie van stallen enzovoort.”

Minder weidevogels Overijssel

In gebieden in Overijssel waar boeren beheersovereenkomsten hebben afgesloten, komen meer weidevogels voor dan in streken zonder deze regeling.

Uit de jaarlijkse tellingen van de provincie blijkt dat in gebieden met beheersovereenkomsten zoals Ottershagen (Dinkelland), Lierder- en Molenbroek (Raalte) en Kamperveen (Kampen) zelfs sprake is van een goede weidevogelstand. Dit in tegenstelling tot de algemene tendens voor de hele provincie die negatief is.

Dit jaar begon door het vroege en zonnige voorjaar het maaien

van grasland op sommige plekken al eind april toen veel soorten net met broeden begonnen waren. Ondanks de bescherming van nesten door vrijwilligers en lage aantallen rovers zoals zwarte kraai en vos waren er al vroeg jonge vogels. Van de aantallen uit 1994, het eerste jaar dat Overijssel begon met tellingen, is nu nog maar ruim de helft over. Eerst waren het vooral de aantallen grutto's en veldleeuwvinken die daalden, maar de laatste jaren gaat het ook slecht met scholekster en Kievit. Positief is dat op locaties waar veel wordt gedaan voor weidevogels herstel mogelijk is.

Geld voor beheer blijft

Alle overeenkomsten voor agrarisch- en natuurbeheer in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in Overijssel die volgend jaar aflopen, worden voortgezet.

Het gaat daarbij om de huidige oppervlakte van ruim 2.500 hectare, zo hebben Gedeputeerde Staten besloten.

Voor het voortzetten van agrarisch beheer en voor natuurbeheer is volgend jaar in Overijssel samen ruim 3 miljoen euro aan provinciaal geld beschikbaar. Voor het continueren en aanpassen van de regelingen voor collectief weidevogelbeheer in Overijssel trekken GS volgend jaar bijna 300.000 euro uit.

Het tussentijds overstappen

van het oude Programma Beheer naar de nieuwe Subsidierегeling Natuur en Landschap is in 2012 niet mogelijk. Ook zal door de komende herijking van de definitieve EHS het huidige areaal met agrarisch- en natuurbeheer niet vergroot kunnen worden.

Aanvragen voor een beheersubsidie kunnen vanaf 15 november tot en met 31 december worden ingediend bij de Dienst Regelingen in Assen.

Daarnaast is er volgend jaar een budget van 2,08 miljoen euro beschikbaar voor de omvorming van landbouwgrond naar natuur. Aanvragen voor een functiewijziging en inrichting kunnen pas vanaf 1 januari ingediend worden.